

NOPAs innspill til Rødts førsteutkast til partiprogram for perioden 2025 - 2029

NOPA er Norges største interesseorganisasjon for komponister, tekstforfattere, låtskrivere og musikkprodusenter. NOPA jobber for kunstneriske og økonomiske interesser, skaper møteplasser og faglige fellesskap. NOPA har opplevd stor medlemsvekst de siste årene og er nå om lag 1600 medlemmer, samt 500 NOPA-tilknyttede, som er musikk- og tekstskapere på vei inn i bransjen.

NOPA jobber nå med å revidere vårt politiske program – på det nåværende tidspunkt spiller vi inn følgende punkter som aktuelle i neste stortingsperiode:

– Anerkjenn opphavsretten i møte med kunstig intelligens

Opphavsrett til egne verker og arbeider er nedfelt i FNs menneskerettighetserklæring art 272. Generative KI-modeller skaper nye «verk» etter å ha blitt trent på menneskers tidligere verk og andre rettighetsbelagte data. Dette skjer som oftest uten at tillatelse er innhentet, uten kompensasjon og er med det et klart brudd på intensjonen bak lovverk og rettigheter opphavere og andre rettighetshavere har hatt siden boktrykkerkunstens barndom. Gjeldende lov- og regelverk må gjennomgås, slik at de fungerer etter intensjonen – også i møte med KI.

– Innfør kulturmva med lav sats, etter modell fra Sverige

Kulturmva med lav sats ble utredet i en egen NOU i 2008. Det ble innført for kino og museum, men ikke for billetter i resten av kultursektoren. Dette skaper akkumulert («innelåst») moms, som kan gi et dyrere sluttprodukt. Mange aktører opererer både på inn- og utsiden av mva-regelverket, og får av den grunn mer komplisert bokføring. Dagens regelverk oppfattes også som forvirrende, da feks utstyslevarandører kan levere nøyaktig samme produkt både med og uten mva. For opphavere er det spesielt problematisk at overføring av rettigheter til en juridisk person utløser mva-plikt på vederlag. Dette skjer uten at en får mulighet til å kreve inn mva fra kunden (dette er ikke mulig å utføre på vegne av sine medlemmer for kollektive forvaltningsselskap som TONO). Resultatet er utflagging til Sverige der det er kulturmva med lav sats. Dette ser vi nå skjer i stort monn blant de viktigste aktørene.

03.05.2024

www.nopa.no

NOPA
NOPA
NOPA
NOPA

– Forbedre sosiale ordninger for selvstendig næringsdrivende

I følge FAFO rapport I2.2022 er 4,9% av den norske arbeidsstokken selvstendig næringsdrivende. Blant de som livnærer seg av kunst og kultur er tallet hele 52,2%. For enkeltkunstnere er tallet enda høyere, i NOPAs medlemsundersøkelse våren 2024 oppgir 63,25% at de er selvstendig næringsdrivende. Det er derfor svært viktig å bedre sosiale ordninger for ENK. NOPA mener også det bør vurderes en egen ordning for ENK i kunst- og kultursektoren, siden andelen selvstendige er så omfattende her. Dette kunne gjøres i en egen kunstnerlov. 22 av medlemsstatene i EU har eller er i ferd med å innføre slikt lovverk, som gir bedre sosiale ytelser til selvstendige i kunst- og kulturfeltet.

Forslag til endring i Rødts politiske program

Rødt skal ha veldig mye ros for mange flotte tiltak som vil forbedre hverdagen til mange kunst- og kulturarbeidere i sitt program (herunder NOPAs medlemmer) så tusen takk for det! Dere har dog et punkt i innværende program som vi ber dere se litt ekstra nøye på: at konsertarrangører som avholder arrangementer med under 200 betalende publikummere, må få en redusert TONO-avgift eller fritak.

NOPA heier på alle helårsarrangører i vårt langstrakte land, og vi vet at mange av dem sliter med å få endene til å møtes. Likevel vil vi påpeke at TONO-vederlaget er lønna til de som har skrevet musikken som utgjør grunnlaget for at det kan være noen konsert. En typisk konsert med under 200 betalende publikummere har gjerne 1000 - 2000 kr i TONO-vederlag. Dette vederlaget deles mellom alle som har skrevet låtene som fremføres, og dette er ikke nødvendigvis samme personer som står på scenen. Til sammenligning er minimumsatts for en musiker etter CREO-sats 5250,- og en vanlig tariff for lydtekniker er rundt 6000,-.

Røds forslag i innværende program vil – forutsatt at dette ikke kompenseres fra annet hold – føre til at de som skriver musikken til de minste konsertene får redusert eller ingen lønn. Dette strider mot §69 i åndsverkloven og, håper vi, Røds generelle politikk. Vi håper derfor dere vil revurdere dette, og utdyper gjerne nærmere – eller møter dere.

NOPA vil følge prosessen med partiprogram tett, og håper vi kan komme i dialog med dere frem mot ferdigstilling av det nye partiprogrammet.

03.05.2024

www.nopa.no

NOPA
NOPA
NOPA
NOPA